

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

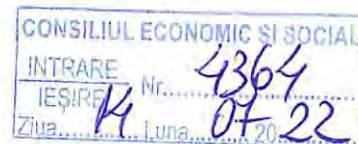
Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

AVIZ

referitor la proiectul de Ordonanță a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, abrogarea unor acte normative și alte măsuri financiar-fiscale

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *proiectului de Ordonanță a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, abrogarea unor acte normative și alte măsuri financiar-fiscale.*

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 14.07.2022, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- situația actuală a bugetului public este una extrem de vulnerabilă, mai ales dacă avem în vedere crizele ce s-au succedat în ultimii 3 ani și continuă să o facă, indiferent că ne referim la pandemie, criza energetică, războiul din Ucraina, îmbătrânirea populației sau exodul forței de muncă. Bugetul public are nevoie de resurse pentru a-și finanța cheltuielile. Ani în șir de politici pro-ciclice, erori de politică fiscală /bugetară care au redus veniturile permanente ale bugetului public, subestimarea necesității de a crește

veniturile fiscale și de a combate, în mod ferm, evaziunea fiscală și tot felul de optimizări fiscale, cedarea la grupuri de interese ce au profitat de slăbiciuni ale statului român, ignorarea regulii de aur conform căreia ani de creștere economică susținută obligă la crearea sau sporirea de “spațiu fiscal”, au condus la un nivel mare al deficitului structural, la intrarea inevitabilă în procedura de deficit excesiv în martie 2020. În aceste condiții, este extrem de important ca politica fiscală să asigure finanțare suficientă pentru cheltuielile bugetului public și, totodată, să asigure o așezare corectă a sarcinii fiscale între diverse categorii de venituri și de contribuitori. O colectare mai bună, o reaşezare corectă a sarcinii fiscale, renunțarea la nenumăratele excepții și facilități ce fac azi sistemul fiscal atât de inechitabil, sunt doar câteva din elementele ce trebuia abordate în modificarea de cod fiscal;

- propunerea de modificare a Codului fiscal nu vizează decât măsuri care să asigure câteva resurse suplimentare bugetului public, nu reprezintă o reformă în sine, ci doar creșteri de fiscalitate, ce vor fi resimțite tot de cei care sunt contribuitorii corecți;
- dată fiind situația și evoluția economică, atât a economiei naționale, cât și a celei mondiale, o creștere a taxelor nu este oportună, în perioadele de recesiune fiind mai eficiente măsurile care vizează relaxarea acestora;
- în continuare se păstrează tratamentul diferențiat al veniturilor persoanelor fizice, cu un tratament fiscal mult mai favorabil pentru veniturile din activități independente, drepturi de autor, dividende, microîntreprinderi sau alte categorii de venituri;
- nu există evaluări de impact pentru unele facilități instituite, dar se procedează la extinderea acestor facilități și către alte categorii;
- modificările aduse vor produce efecte nefavorabile asupra gospodăriilor în cea mai mare parte, impactul asupra firmelor va fi unul limitat și, cel mai probabil, efectul final va fi translatat în prețurile bunurilor și serviciilor furnizate populației;
- prevederile proiectului de act normativ pot duce la scăderea veniturilor, a puterii de cumpărare și a nivelului de trai pentru populație, în condițiile unei vizibile crize economice mondiale determinate de pandemia de Covid-19, războiul din Ucraina și criza energetică;
- în condițiile unei inflații de 15,1% raportată oficial, cu tendință de creștere până la mijlocul trimestrului 3, și a scumpirilor la alimente, carburanți, gaze și curent electric recent anunțate de guvernatorul BNR, prevederile proiectului de act normativ, coroborate cu măsurile insuficiente de compensare a creșterii prețurilor, atât prin scheme de sprijin, cât și prin indexări salariale punctuale sau acordarea de tichete sociale, pot determina creșterea presiunii financiare asupra masei mari a populației, care va suporta toate aceste costuri pentru acoperirea deficitului creat;

- este necesară menținerea regimului fiscal al prestațiilor suplimentare pentru clauza de mobilitate, conform prevederilor Legii nr. 72/2022 pentru anularea unor obligații fiscale și pentru modificarea unor acte normative, recent adoptate, respectiv tratament fiscal egal între indemnizația de delegare/ detașare și prestațiile suplimentare primite de salariați în baza clauzei de mobilitate, având în vedere că, atât indemnizațiile de delegare/ detașare, cât și prestațiile suplimentare pentru clauza de mobilitate, se acordă conform Codului Muncii, în aceleași condiții, respectiv în vederea compensării inconveniențelor cauzate de îndepărtarea salariatului de mediul său obișnuit;
- referitor la impozitul pe veniturile din salarii, precum și contribuțiile sociale, introducerea plafonului lunar de la art. 76 alin. (41), în limită de cel mult 33% din salariul de bază corespunzător locului de muncă ocupat, nu a fost suficient analizată. Măsura poate avea un caracter discriminatoriu, întrucât nivelul facilității fiscale depinde de nivelul salariului de bază al fiecărui angajat. Astfel, va pune o povară administrativă suplimentară pe angajatori, cu scopul de a calcula deducerile, și va avea un impact negativ în cazul industriei transporturilor;
- în continuare se acceptă ca relațiile de muncă clasice să fie mascate sub forma unor contracte comerciale, beneficiind astfel de un tratament fiscal mai favorabil;
- în privința impozitării muncii cu normă parțială (part-time) la nivelul cel puțin al salariului minim brut, această propunere este înechitabilă și descurajatoare pentru acomodarea unor forme de muncă diverse. Efectul pe care îl va genera va fi de a limita accesul pe piața muncii pentru anumite categorii de lucrători, iar, în anumite cazuri, aceștia vor migra către alte forme decât contractul individual de muncă;
- în măsura în care Guvernul decide să păstreze facilitățile fiscale acordate sectorului alimentar, chiar și cu coborârea plafonului de la 30.000 de lei la 10.000 de lei, excluderea industriei de fabricare a berii, a băuturilor răcoritoare și a apelor minerale din sfera aplicării facilităților fiscale disponibile pentru sectorul alimentar, va avea un impact exponențial pe termen scurt, dar și efecte negative pe termen lung, generând un dezechilibru major în industria alimentară, prin încurajarea migrației forței de muncă specializate, ducând la blocaje în activitatea de producție și vânzare. Se impune includerea codului CAEN 11 în sfera de aplicare a acestor facilități;
- în conformitate cu prevederile Codului fiscal, în cazul în care prin lege se introduc impozite, taxe sau contribuții obligatorii noi, se majorează cele existente, se elimină sau se reduc facilități existente, acestea vor intra în vigoare cu data de 1 ianuarie a fiecărui an. Dat fiind faptul că perioada dintre adoptarea modificărilor și implementarea măsurilor se reduce la numai câteva zile, aspect de natură a aduce o gravă atingere principiului predictibilității impunerilor, bugetele companiilor fiind deja întocmite și

adoptate cu privire la anul în curs și neputând fi modificate în timp util pentru a include noile sarcini bugetare;

- pentru contribuabili, sistemul propus nu oferă o predictibilitate în timp a fluxurilor, întrucât proiectul de act normativ nu stabilește clar modalitatea de declarare/comunicare a informațiilor către organele fiscale locale și nu asigură o transparență a modalității de stabilire a valorilor impozabile;
- în privința renunțării la impozitul specific pentru activitățile HoReCa și trecerea companiilor din acest domeniu la regimul microîntreprinderilor, se impune ca această modificare să intre în vigoare de la 1 ianuarie 2023, astfel încât să nu afecteze companiile în plin sezon și să le ofere timp de ajustare la noul regim fiscal. De asemenea, este necesar ca să existe posibilitatea de a opta pentru trecerea la regimul impozitării pe profit pentru acele companii care doresc, această opțiune fiind importantă pentru a stimula investițiile din sector;
- nu se prezintă care va fi impactul asupra microîntreprinderilor generat de coborârea pragului de venituri de la echivalentul în lei a 1.000.000 euro la pragul de 500.000 euro. De asemenea, nu se prezintă câte microîntreprinderi vor fi afectate de această măsură și care va fi impactul bugetar estimat;
- cu privire la majorarea accizei, este necesară modificarea art. IV alin. (1) din proiectul de act normativ, astfel încât nivelul accizei aplicabile în perioada 1 august 2022 – 31 decembrie 2022 să fie cel prevăzut în forma actuală a Codului Fiscal, iar modificările aduse să intre în vigoare de la data de 1 ianuarie 2023, în conformitate cu principiile fiscalității. În măsura în care majorarea accizei va opera de la data de 1 august 2022, se impune ca legiuitorul să aibă în vedere implementarea etapizată a creșterii, în vederea reducerii impactului, în sensul de a nu aplica actualizarea cu creșterea prețurilor de consum pentru intervalul 1 august 2022 – 31 decembrie, prin modificarea corespunzătoare a art. IV alin. (1), care să reglementeze această excepție;
- este necesară majorarea plafonului de deductibilitate pentru pensiile private facultative și asigurări de sănătate și servicii medicale de la 400 de euro anual pe persoană la 600 de euro anual, pentru a încuraja economisirea pe termen lung și, respectiv, prevenția medicală;
- în ceea ce privește impozitele și taxele locale, modificările propuse pot conduce către o schimbare radicală a sistemului de impozitare, ce implică un grad foarte mare de complexitate și dificultate privind modul de stabilire în principal a impozitului pe clădiri pentru autoritățile publice locale, care nu au sistemele informatice pregătite pentru o astfel de schimbare și nu au disponibile în studiile de piață referitoare la valorile orientative privind proprietățile imobiliare din România, administrate de

Uniunea Națională a Notarilor Publici din România, informații/ criterii unitare care să conducă la o justă stabilire a bazei de impozitare și, implicit, a impozitului pe clădiri. De asemenea, pentru contribuabili, sistemul propus nu oferă o predictibilitate în timp a valorilor impozabile și, implicit, a impozitului pe clădiri. Tot din perspectiva contribuabililor, proiectul de act normativ nu stabilește clar modalitatea de declarare/ comunicare a informațiilor către organele fiscale locale și nu asigură o transparență a modalității de stabilire a valorilor impozabile;

- modificarea art. 147 alin. (17) din Codul fiscal, astfel cum este propusă prin proiectul de act normativ, în sensul ca modelul, conținutul, modalitatea de depunere și de gestionare a declarației privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitul pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate, respectiv formularul 112, a căror reglementare urmează a fi efectuată prin ordin comun de către opt instituții, care pot avea opinii divergente, este de natură a conduce la îngreunarea și întârzierea procesului de aprobare a declarației;
- modalitatea de calcul a procentului din cifra de afaceri (art. 60) realizată din activitatea de construcții generează dezavantaje majore pentru societățile de construcții care au activitate și în afara României. Având în vedere că în calculul ponderii cifra de afaceri din activitatea de construcții din România este calculată față de totalul cifrei de afaceri realizate de o societate nu numai din România, ci și din afară, este evident că, în cazul societăților care desfășoară activitate și peste graniță, ponderea va fi mai mică;
- societățile de construcții care au reușit să își extindă activitatea cu proiecte peste granițe au un număr însemnat de angajați și o cifră de afaceri semnificativă. Angajații care lucrează temporar în străinătate sunt trimiși la aceste proiecte prin rotație, iar o astfel de activitate conduce la o mai mare retenție a angajaților din acest sector (în care, după cum bine se știe, migrația spre străinătate este semnificativă). Practic, li se asigură angajaților posibilitatea de a obține venituri mai mari pe durata misiunilor în străinătate și, de asemenea, posibilitatea de a activa într-o altă țară, fără nevoia de a pleca din România și de a migra spre un angajator străin. Este evident că faptul că s-a reușit extinderea în proiecte de construcție peste granițe arată că societățile respective dau dovadă de profesionalism și experiență și că lucrătorii acestora sunt oameni competenți care trebuie să rămână în țară. Modalitatea de calcul a ponderii cifrei de afaceri pentru a se putea beneficia de scutirea de impozit și contribuții sociale prevăzute de Codul Fiscal dezavantajează tocmai acest tip de companii.

Președinte,

Bogdan SIMION